

Dierbare parochianen, beste gasten in ons midden,

Op de site katholiekleven.nl verschijnen in deze dagen filmpjes van de Nederlandse bisschoppen die hun licht laten schijnen over de luisterfase van de bisschoppensynode die dit voorjaar heeft plaatsgevonden.

Elk bisdom heeft een aantal luisteravonden gehouden waarop geluisterd werd naar de mening van Katholieken over de meest uiteenlopende onderwerpen.

In die terugblik op deze luisterfase zegt onze bisschop dat de kloof tussen de kerk en de maatschappij niet groter kan dan dat hij nu is.

Diezelfde kloof kan vanmorgen ook gevoeld worden als we ons Evangelie opslaan.

Want als er één woord is dat in de maatschappij ronduit negatief wordt beschouwd en in de kerk juist als een deugd wordt gezien dan is het wel het woord dat vandaag centraal staat:

Nederigheid.

Nederigheid is een kernbegrip in het christelijk leven.

En het is een vies woord in de wereld waarin we leven.

Zie daar de kloof.

Jezus is in ons Evangelie te gast bij een hooggeplaatste Farizeër.

Tijdens dat etentje wordt Hij door de andere gasten met argusogen bekeken.

Zeker wanneer Hij vlak voor ons Evangelie in het huis van zijn gastheer een zieke heeft genezen.

Op sabbat nog wel!

De sfeer aan tafel zal er niet beter op zijn geworden na deze genezing.

De onderzoekende blikken van de gasten zullen nog steviger op Hem gevestigd zijn.

Deze onderzoekende blikken komen echter niet maar van één kant.

Jezus observeert op zijn beurt zijn tafelgenoten ook.

Hij observeert hen en bemerkt dat deze religieuze leiders een wezenlijk element in hun religieuze leven missen: nederigheid.

En dat terwijl nederigheid de grondhouding is van iemand die deel uitmaakt van het Koninkrijk van de hemel.

Is nederigheid niet een heel vies woord, een heel beladen term, geworden?

Heeft de nadruk op nederigheid niet geleid tot allerlei perverse gebeurtenissen, niet in de laatste plaats in de kerk?

Velen hebben juist hierom de kerk de rug toegekeerd.

'Mensen moeten nederig zijn, zodat de Kerk (lees: blanke, oudere, vrijgezelle mannen) haar macht kan blijven uitoefenen,' zo hoor je nogal eens.

En het is onmiskenbaar dat een perverse opvatting van nederigheid ook in de kerk tot uitwassen van allerlei soort misbruik heeft geleid.

Moeten we daarom deze deugd maar niet meer nastreven?

Wat is nederigheid eigenlijk?

Nederigheid is in de Schrift een term die je gebruikt in relatie tot iemand anders.

Wanneer je iemand ontmoet moet je je houding ten opzichte van hem of haar bepalen.

In het dagelijks leven doe je dat haast ongemerkt: met je partner ga je anders om dan met je kleinkinderen, met je leraar ga je anders om dan met je vrienden.

Met andere woorden: je kent je plaats ten opzichte van de ander.

Nederigheid in het geloofsleven betekent dus dat jij je plaats kent tegenover God.

Je weet wie je bent in verhouding tot Hem.

De heilige Teresa van Avila zegt: nederigheid is de toegangsweg tot de ware ontmoeting met God.

Nu is het moeilijk om die nederigheid na te streven in onze tijd en wereld.

Want zelfontplooiing en zelfprofilering zijn de grote waarden van onze tijd en onze individualistische, westerse wereld.

Hoe kan ik dan nederigheid oefenen?

De deugd van de nederigheid kun je leren door het gebed.

Een gebed begint met aanbidding, je noemt God in je gebed Vader, Heer, goede God, enz.

Daarmee focus je je direct aan het begin van je gebed op wie God is voor jou.

Vanuit deze focus ontstaat dan als vanzelf een houding die bij deze God past.

Kijk naar de opbouw van het onze Vader.

Je focust je in de eerste beden van het Onze Vader volledig op God.

Hij is in de hemel, zijn Naam moet worden geheiligd, zijn Koninkrijk komt, zijn wil moet worden gedaan.

En als vanzelf vloeit daaruit dan onze houding voort: we vragen Hem om alles wat we voor lichaam en ziel nodig hebben.

In het gebed dus eerste de focus op God, eerst aanbidding, en dan de focus op onszelf.

Dat is christelijke nederigheid.

Dat heeft dus niets te maken met het vernederen, miskennen en kleineren van jezelf.

Het heeft alles te maken met het besef wie jij bent ten opzichte van God.

Deze houding mag ons persoonlijk leven typeren, het mag ook onze houding als geloofsgemeenschap en parochie kenmerken.

Vertrek in die houding vanuit God.

Niet vanuit een bepaalde geldingsdrang ten opzichte van andere locaties, ten opzichte van andere mensen, nee vertrek vanuit God.

Focus je als individu en geloofsgemeenschap op wie God is voor jou.

Focus je op wie je mag zijn in zijn ogen.

Door met elkaar te spreken over geloof, door met en voor elkaar te bidden, door samen dienstbaar te zijn aan medemensen die onze hulp nodig hebben.

Dát is echte nederigheid.

Dát is ook in een nieuw seizoen dat voor ons ligt, de toegangsweg tot de eeuwige God.

Geloofd zij Jezus Christus, in alle eeuwigheid.

Amen.